

Röda brigadens ledare Usha Wishwakarma är säker på sin sak: att lära kvinnor försvara sig själva.

Kvinnorna i gänget Röda brigaden har fått nog – nu lär de ut självförsvar

INDIEN Efter många uppmärksammade våldtäkter i Indien de senaste åren har kvinnorna i landet fått nog. Kvinnogruppen Röda brigaden lär ut självförsvar och tvekar inte att använda våld mot män.

– Målet är att en miljon kvinnor ska ha gått vår utbildning, säger grundaren Usha Wishwakarma.

En 25-årig kille står tätt intill den fyra år yngre tjejen och visar upp bilder på sin mobil. Det hade kunnat vara skådeplatsen för ett romantiskt möte i en park i staden Lucknow i norra Indien, men att så inte är fallet blir snart tydligt.

– Ta bort bilderna, gör inte såhär mot mig! uppmanar den unga kvinnan ynglingen. Killen, som blir nervös, springer ut från parken. De är Facebook-vänner och han har manipulerat påklädda bilder på henne och hotar att publicera dem avklädda – om hon inte ligger med honom.

– Jag vet inte vad jag ska göra, säger tjejen, som vill vara anonym, uppgivet.

Usha Wishwakarma lugnar sin väninna.

– Killen hann iväg idag. Vi lär honom en läxa nästa gång han träffar dig!

Utsatt för ett våldtäktsförsök

Usha, 26, är ledare för gräsrotsorganisationen Red Brigade, eller Röda brigaden. Inspirationen till att starta organisationen fick hon av den politiker Phoola Devi, även kallad Indiens Robin Hood – som blev gruppvaldtagen och mördad av ett gäng unga män. Usha blev själv utsatt för ett våldtäktsförsök år 2006 av en kollega på samma skola hon utbildade sig till lärare på.

– Jag var deprimerad under ett helt år, och berättade inget för mina föräldrar, säger Usha Wishwakarma.

Istället vände hon sig till sina vänner, och det visade sig att många hade blivit våldtagna eller utsatta för våldtäktsförsök. Fyra år efter överfallet startade Usha och några andra kvinnor motståndsrörelsen Röda brigaden.

Men det var först efter den uppmärksammade gruppvåldtäkten i december 2012 – som

”

Killen hann iväg idag. Vi lär honom en läxa nästa gång han träffar dig!

Usha

kom att gå under "Nirbhayafallet" (efter namnet på läkarstudenten som brutalt våldtog av sex män, bland annat med hjälp av järnrör på en buss i New Delhi) – som Röda brigadens arbete fick världens ögon riktade mot sig. Den 23-åriga kvinnan avled senare av sina skador, och efter

det har den nya regeringen med premiärminister Narendra Modi i spetsen lovat krafttag mot kvinnovåldet.

– Nirbhayafallet är uppe i Högsta domstol nu, där de inblandade får dödsstraff eller livstid i fängelse, klargör Usha.

Arbetet från slummen

Attityderna förändras långsamt i det indiska samhället och det är framför allt i städerna förändringen syns tydligast. Det patriarkala samhällssystemet som dominerar på landsbygden gör att aborter och dödandet av unga flickor fortsätter – över 50 miljoner flickor "saknas" i landet.

Lucknow är huvudstad i delstaten Uttar Pradesh, som med sina 200 miljoner invånare är Indiens folkrikaste delstat. Här, i Madiyaons slumkvarter i utkanten av Lucknow, ligger Röda brigadens huvudkontor. Soporna och gytjan bildar en slags stinkande lervälling. Tegelhuden är förfallna och på ▶

INDIENS KVINNOR SLÅR TILLBAKA

TEXT:
JOHAN
AUGUSTIN
BILD:
JONAS
GRATZER

Genom vållinriktade slag och sparkar blir offret istället överkvinnan.

Gräsrotsorganisationen försöker nå ut till samhällets unga för att diskutera frågor som jämlikhet.

Självförsvarskurserna hålls över hela Indien, och leds ofta av Usha.

Tjejerna i Lucknow träffas ofta i små grupper där de diskuterar vardagsproblem, och lösningarna på dem.

► ödetomterna strövar hundar och vilda grisar som söker efter något ätbart. Inga kvinnor syns till. Bara män i olika åldrar. En av dem, Ajay Patel, sitter i det lilla kontoret och överblickar verkligheten utanför.

– Om vi ska förändra från grunden måste vi våga finnas där problemen är som störst, säger Ajay, som sitter med i Röda brigadens styrelse.

Arbetet med att utbilda kvinnor i självförsvar – så att de kan undvika att bli antastade fortgår över hela landet; hittills har 16 000 tjejer gått självförsvarskurserna. Usha reser själv mycket eftersom hon ofta håller i utbildningarna.

– Målet är att en miljon kvinnor ska ha gått vår självförsvarsutbildning, berättar Usha, som nyligen varit i Sydney i Australien där Röda brigaden har startat ett samarbete. Nätverket sträcker sig även till kvinnogrupper i USA, Tyskland, Frankrike, England, Schweiz och Sverige.

– Våld mot kvinnor är ett globalt problem. De är inte säkra varken i hemmet eller utanför, fortsätter Ajay.

– Kvinnor ses som andra klassens medborgare, säger han och jämför med AXE-reklamen, ”där ett gäng kvinnor springer efter en våldoftande man”.

Pressen från olika kvinnoorganisationer har på senare tid ökat i det indiska samhället efter de många våldtäkter som skakat landet. Regeringen och

polisen har beskyllts för sin lamhet. Varför är de tysta, och varför stödjer de våldtäktsmän hör till frågor som Röda brigaden vill ha svar på.

– Vi samlar in artiklar om kvinnovåld, klistrar upp dem på plakat och marscherar genom staden i slutet av varje månad. Vi gör det för att ingen ska glömma Nirbhaya, fortsätter Usha.

Delstatsregeringen börjar sakta lyssna. Röda brigadens

krav – däribland övervakningskameror och fler flickskolor – har gett resultat.

– Nu sätts det upp kameror på allmänna platser, vilket är ett steg i rätt riktning!

Indiens sanitetsproblem är särskilt svåra på landsbygden, där många människor helt saknar tillgång till toaletter och gör sina behov i det fria. Många våldtäkter sker när kvinnor är tvungna att gå på toaletten.

– Från regeringen begär vi att

de ska tillhandahålla saniteter. Än så länge händer inget, även om Modi sagt att han ska ta tag i frågan, förklarar Usha.

Sparkar och slag ger frihet

Plötsligt dyker ett tiotal tjejer i 20-års åldern upp. De är klädda i rödsvarta t-shirts. Usha leder truppen till ett närliggande hustak där de sätter igång ett träningspass. Tjejerna skriker rakt ut i luften, slår och sparkar på mitsar och slagsäckar. En jämgammal bekant kille som Usha brukar ”använda för att visa på”, sätter handflatan över hennes ansikte. Sedan går allt fort. Usha slår mot hans hals, tar tag i axlarna och knäar honom försiktigt i skrevet.

– Sikta på halsen – ett slag

På ett hustak i Lucknows slumkvarter visar Usha hur tjejerna ska ta kontroll över en våldtäktsituation.

Röda brigaden patrullerar gemensamt Lucknows gator, för att visa att de finns och samtidigt ge hopp åt utsatta kvinnor.

mot venerna – och han svimmar direkt, uppmanar hon åhörarna som spänt lyssnar.

– Välkomna till denna våldtäktsaudition, fortsätter Usha, samtidigt som hon kastar av sig den unge mannen, som nyss greppat henne bakifrån, för att sedan rikta en spark mot hans huvud.

Usha är fullt koncentrerad och visar tjejerna, som hon kallar sina ”syster”, hur de ska slå och sparka.

Nargis Khan är med sina 13 år yngst i gruppen. Hon är muslim och iklädd en sjal som täcker det svarta håret.

– Hon är yngst men starkast av oss alla, skrattar Usha, och det verkar stämma när Nargis träffar mitsen med höger knyt-

näve så att tjejen som håller i den studsar tillbaka.

Att träningen ”bara rör sig om självförsvar” är Uscha tydlig med i instruktionerna. Samtidigt förklarar hon för gruppen att förmågan att kunna använda våld om det krävs kommer vara användbar i många situationer, som exempelvis vid våldtäktsförsök.

– En spark mot huvudet eller skrevet avväjjer för det mesta. Har ni frågor på det?

”Nu lämnar de mig ifred”

En av gruppmedlemmarna är Ushas syster – Laxmi Wishwakarma, 18. Som 13-åring blev hon utsatt för två våldtäktsförsök. Eftersom förövaren var hennes morbror skapades

ett socialt stigma och hennes mamma inte ville prata om det inträffade.

– Det var känsligt eftersom det var hennes bror som försökte våldta mig, berättar Laxmi.

För tre år sedan gick hon med i Röda brigaden för att kunna försvara sig i liknande situationer. Sedan dess har hon ett par gånger råkat ut för unga killar som verbalt har trakasserat henne.

– De gav mig sexuella kommentarer om vad jag hade på mig, säger Laxmi som sista gången det inträffade gick upp till killarna och utdelade ett par örfilar.

– Sedan dess har det aldrig hänt. Nu lämnar de mig ifred. Skymsningen tar sitt grepp

om Madiyaons slum när Röda brigaden patrullerar genom kvarteren, mest för att visa upp sig – ”vi vill låta människor få veta att vi finns här”. Det verkar också som om ”a voice against sexual violence” – den slogan som står tryckt bland annat på tjejernas t-shirts – får allt större gehör. Allt fler kvinnor, och även män, visar intresse för organisationen.

Systrarna Wishwakarma går längst fram i gruppen. Trots att de lär ut självförsvar tycker de inte enbart att det är den långsiktiga lösningen för att få jämnare könsroller i samhället.

– Vi behöver förändra folks mentalitet från grunden. Det gör vi genom utbildning, avslutar Laxmi. ■

FAKTA

RÖDA BRIGADEN

• Röda brigaden startades 2010 av Usha Wishwakarma och har sin bas i Lucknow.

Gräsrotsorganisationen har satt upp nio tydliga delmål:

1. Beröring. Ett program som fokuserar på dialog och filmvisningar med barn i varierande åldrar. Programmet ska lära barnen tydliga gränser rörande beröring.
2. Könsroller. Workshops för killar och tjejer mellan 14 och 18 år som tar upp problemet med diskriminering mot kvinnor.
3. Självförsvar. Workshops runt om i landet som lär ut självförsvar till kvinnor – som därigenom undviker att bli offer för sexuellt våld. Från och med 2014 är målet att en miljon kvinnor ska genomgå undervisningen.
4. Teaterpjäser. Pjäser tar upp sociala problem som diskriminering, barnmäktenskap och kvinnors begränsade möjligheter inom utbildning och karriär.
5. Hälsoundersökningar. Tillfälliga hälsoläger kommer ge kvinnor möjligheten att undersöka sig ett par gånger om året.
6. Utbildning. Fattiga familjer saknar ofta möjligheten att skicka sina flickor till skolan. Röda brigaden hjälper 26 flickor med utbildning.
7. Bankklån. Kvinnor får ofta inte låna pengar av banker och andra institutioner. Röda brigaden hjälper kvinnor med andra sätt att spara pengar.
8. Mediabilden. Ofta får offren för det sexuella våldet inte sin rättvisa bild i media. Journalistworkshops ges till offren så att de lär sig hur man samlar material om sexuella övergrepp.
9. Överlevnadsakademien. Akademin ger överlevare ett ställe att bo på, självförsvar och hjälp med utbildning.

• Eftersom Röda brigaden inte har stöd från någon specifik fond utan förlitar sig helt på privata donatorer, är organisationen beroende av volontärers frivilliga hjälp.
• Läs mer på organisationens hemsida: www.redbrigade-lucknow.com

VÅLDTÄKTERNA ÖKAR

• Varje dag våldtas 92 kvinnor i Indien, och New Delhi är staden med den högsta siffran – 1636 fall förra året. Totalt våldtogs över 33 000 kvinnor i landet 2013, en siffrorna som gått upp från omkring 25 000 året innan. Siffrorna kommer från indiska byrån National Crime Records Bureau, som även visar att i 94 procent av fallen så kände offret förövaren. Siffrorna är dock osäkra eftersom många aldrig rapporterar om överfallen (upp emot 50 procent).
• Andra rapporter säger att våldtäkterna inte har ökat utan att det istället är rapporteringarna efter alla uppmärksammade överfall som har ökat. Jämfört med andra länder har Indien en låg våldtäktsfrekvens: 2 per 100 000 invånare (befolkningen uppgår till 1,2 miljarder invånare).
– Vi behöver förändra folks mentalitet från grunden. Det gör vi genom utbildning, avslutar Laxmi. ■